

ועדה לפי תקנה 25 לתקנות בריאות העם (עוסקים בסייעוד בבתי חולים), התשמ"ט-1988
ותקנות 15 ו-16 לתקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות), התשמ"א-1981

י"ז סיון, תשע"ב
7 יוני, 2012

לכבוד
המנהל הכללי של משרד הבריאות

כבי המנהל הכללי,

דין וחשבון לפי תקנה 16 לתקנות בריאות העם
(צוות סיעודי במרפאות), התשמ"א-1981

בענין:

עו"ד שרה שר-לב התובעת הראשית, יחידת הדין המשמעתי, לשכת היועצת המשפטית,
משרד הבריאות, ירושלים באמצעות עו"ד יונתן ברג

הקובלת

- נגד -

אירנה יוסיס אחות מוסמכת [REDACTED] באמצעות עו"ד שלומי
בלומנפלד

הנקבלת

1. הקובלנה -

ביום 21.10.2010 הגישה עו"ד שרה שר-לב, התובעת הראשית ביחידת הדין המשמעתי במשרד הבריאות (להלן - הקובלת), קובלנה למנהל הכללי של משרד הבריאות (להלן - המנהל) נגד האחות המוסמכת אירנה יוסיס אחות מוסמכת [REDACTED] בגין גילוי חוסר יכולת ורשלנות חמורה במילוי תפקידה כאמור בתקנה 15(3) לתקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות), התשמ"א-1981 (להלן - התקנות), בכך שנתנה לחולה, על דעת עצמה וללא כל התייעצות וללא חזרת רופא, צבע מאכל שחוכן באופן לא סטרילי, וזאת באמצעות עירוי לוריד, במקום לחבר את העירוי לג'יגיונסטמי ישירות לקיבה.

2. הוועדה -

מנכ"ל משרד הבריאות מינה ועדה לדון בקובלנה האמורה בסעיף 1 לעיל (להלן - הקובלנה) שחבריה היו ד"ר יפה הארון, יו"ר, גבי רוזי גרינשפן ועו"ד עירית אלטשולר. הוועדה קיימה דיון אחד ביום 20.3.2012 והופיעו בפניה עו"ד יונתן ברג, בייכ הקובלת, הנקבלת ובא כוחה ועו"ד שלומי בלומנפלד.

ברקע הקובלנה הטיפול ביום 5.8.2008 בבית החולים בני ציון, בחולה [REDACTED] ז"ל, חוסה במעון "נווה רוס" שהיה מאושפז במחלקה פנימית ב' בבית החולים לעיל, בה עבדה הנקבלת כאחות משמרת ערב באותו ערב. המנוח, שסבל מפיגור שכלי קשה ושיתוק חלקי, הובהל ביום 20.5.2008 לבית החולים בעקבות אספירציות חוזרות ונשנות ודלקות ריאה שבגללן אושפז במחלקה פנימית ב', רוב הזמן בבידוד עקב צמיחה של Klebsiella Pneumonia.

כפי שעולה מכתב הקובלנה, במהלך האשפוז המנוח נגמל מהנשמה, אולם עקב אירועי אספירציה חוזרים חוכנס גיגיטוסטום. ביום 5.8.2008 המליץ יועץ כירורגי לבצע למנוח טסט גלוקוז 5% עם מטילן בל, וזאת עקב דיווח על הפרשות/פליטות רבות. חמלצה זו נרשמה על ידי אחות בדיווח משמרת בוקר בגליון הסייעדי, לפיה יש לתת למנוח גלוקוז עם חצי כפית צבע מאכל כחול, שהאחות האחראית התבקשה להזמין מאחר ולא נמצא במחלקה. הנקבלת חיתה אחות במשמרת ערב ומופקדת על הטיפול במנוח. על דעת עצמה וללא כל התייעצות, ולמרות שלא נרשמה כל הוראת רופא בעניין, לקחה שקית עירוי של גלוקוז 5%, שאבה מתוכה 10 סמ"ק, רוקנה לכוס חד פעמית, הוסיפה צבע מאכל צהוב שהיה בחדר מבדיקה קודמת, שאבה במזרק, החזירה לשקית העירוי, וחיברה את התמיסה ישירות לוריד של המנוח במקום לתבר לגיגיטוסטומי ישירות לקיבה. אחות אחראית משמרת לילה גילתה את הטעות בעת שקבלה את המחלקה בשעה 23.30 והפסיקה את העירוי. המנוח נפטר ביום 8.8.2008.

התליץ בפני הוועדה

4.

בעת הדיון בפני הוועדה טען ב"כ הנקבלת טענות מקדמיות ואחרות עליהן חשיב ב"כ הקובלנה, והוגשו מסמכים שונים, אך לקראת סוף הדיון, ולאחר הפסקת הדיועו באי כוח הצדדים כי הגיעו להסדר, במסגרתו תודה הנקבלת בעובדות בכתב הקובלנה ובביצוע עבירת משמעת כאמור בסעיף 8 לכתב הקובלנה, וב"כ הקובל יבקש התליית רשיונה של הנקבלת לשנה אחת, כאשר ב"כ הנקבלת יוכל לטעון לגבי תקופת ההתליה ותחילתה. הוועדה הבחירה כי אין היא, או מנכ"ל משרד הבריאות, קשורים להסדר ואמצעי המשמעת.

באי כוח הצדדים טענו, איפוא, לעניין אמצעי המשמעת שעל הוועדה להמליץ עליו.

ב"כ הקובל טען, כי בהתנהגותה של הנקבלת, יש פגיעה בכללי הספטיקה, עניין שהוא מאד אלמנטרי אצל עובדי סיעוד, בעיקר אצל אחות מוסמכת, ואין לעבור עליהם, גם אם ניתנה הוראה סותרת על ידי רופא. הוראה כזו לדעת הקובל, דגל אדום מתנוסס עליה. בהזדמנות זו בקש ב"כ הקובל להדגיש, כי לא נטען שיש קשר בין מעשיה של הנקבלת לבין מותו של המנוח. כיוון שנושא הספטיקה הוא כה אלמנטרי, חשוב לדעת ב"כ הקובל שעל הוועדה להרתיע בהחלטתה אחרים, ולקבוע סטנדרט התנהגות. מאידך, לקולא, יש לקחת בחשבון את חודאתה של הנקבלת שחשכה זמן רב ואת הצורך בהבאתם לעדות של רופאים ואחיות, ולכן במסגרת האיוון התלית רשיונה של הנקבלת לשנה עונה על איוון האינטרסים.

ב"כ הנקבלת ציין את חודאתה הכנה של הנקבלת, שחשכה זמן והבאת עדים, ואולי גם "הרבה דברים אחרים", עברה הנקי, היותה אם צעירה שיתכן כי היא בהריון נוסף, וחיותה יחידה שנותנת את הדין בגין האירוע. הוא גם בקש לציין כי על פי המצב התוקף ניתן רק להתלות רשיונה של הנקבלת, ויתכן שאילו היה אמצעי משמעת פחות, אולי היה משכנע את הוועדה להמליץ על אמצעי פחות מהתליה. ב"כ הנקבלת ביקש שלא להמליץ על תקופת התליה של שנה כבקשת הקובל, וכן בקש שההתליה תחל לפחות 9 חודשים מיום הדיון, הזמן הצפוי לצאתה של הנקבלת לחופשת לידה, אם היא בהריון, כדי לא להקשות כלכלית על המשפחה הצעירה.

אין מחלוקת כי התנהגותה של הנקבלת אינה מתיישבת עם כללים בסיסיים האמורים להנחות כל עובד סיעוד, בעיקר אחות מוסמכת, אף אם נסיונה קצר ביותר כמו אצל הנקבלת (כעשרה חודשים בעת האירוע נשוא הקובלנה). ויחוס חינה אחת חסכנות גדולות לבריאותו של כל אדם, על אחת כמה וכמה אם הוא חולה קשה, חסובל מדלקות חוזרות ונשנות, ואי הקפדה כל כללי הזהירות מצביעה על רשלנות חמורה ועל חוסר ידע מקצועי בסיסי ביותר.

הנקבלת מודה בכך, ועל כן אנו מצאנו שזו עברה עבירה משמעת כאמור בקובלנה, וחודאתה זו גם עומדת לזכותה, כפי שאמר ברוב הגינות גם ב"כ הקובל, כמו גם עברה המקצועי הנקי ואף שקצר ביותר כאמור לעיל. אנו מבינים את הקשיים וחסרון הכיס הנגרמים לאחות שרשימה מותלח ועבדה מושעית עקב כך, ואילו נלקחים בחשבון, אך לא עד כדי איון אמצעי המשמעת האמור לבטא את חומרת המעשה, מה גם שעל פי הדין, לא ניתן לחטיל אמצעי משמעת פחות מחתילה.

אינו מקבלים את בקשת ב"כ הנקבלת לדחות את תחילת החתילה בהתאם לתכניתה האישיות (במאמר מוסגר, לא היח ברור כלל אם הנקבלת בהריון, ועל כן טענותי השונות של בא כוחה לעניין זה היו למצער תמוהות), שכן הדבר אינו מתיישב עם מטרת הדין המשמעתי.

לאור האמור אנו ממליצים כי תפעיל את סמכותה האמורה בתקנה 15 לתקנות, ותתלה את רשימה של האחות המוסמכת אירנה יסיס ל- 9 חודשים.

רוי גרינשמן
נציגת הסתדרות האחים
והאחיות

ד"ר יפה הארון
ד"ר

עיריית אלטשולר, ע"ד
נציגת היתוף המשפטי
לממשלה